

Lucie Karlíková: *Poezie Jiřího Mahena*

Diplomová práce

Ústav české literatury a literární vědy FF UK

Lyrické založení a ideové, tematické i tvarové hledačství je příznačné pro tvorbu Jiřího Mahena od jejích počátků. Množství a rozmanitost jejích poloh stejně jako autorovo svébytné místo v rámci předválečné literární generace i pevné a opakovaně stvrzované a tematizované sepětí s jejími osudy poskytuje literárněhistorickému zkoumání pozoruhodnou a výhodnou možnost ukázat povahu a proměnlivost příznačných jevů a vztahů v české literatuře počátku 20. století.

Tématem předložené práce je Mahenova poezie z prvního desetiletí 20. století právě „v kontextu dobové proměny poetik, stylizací a literárních proudů“ a s výrazným zřetelem ke generačnímu (sebe)vymezování autorů tehdy debutujících. Autorka poměrně zdařile rekapituluje dosavadní charakteristiky daného období, ukazuje je v návaznosti na modernismus devadesátých let i v nových polohách a souvislostech mezi uměním a žitou skutečností, a to soustředěním na (vhodně zvolené) pojmy individualita, styl a stylizace, syntéza a život. V kapitole věnované raným knižně nepublikovaným básním Jiřího Mahena konfrontuje jejich rysy s tzv. generační poetikou, představuje je postupně v souvislostech s dekadentními inspiracemi a anarchistickými aktivitami, s autorovou publicistikou, v tematických proměnách, ve srovnávání s dalšími typy básnického vyjádření (Šrámek, Bezruč, Dyk) atd. Právě setrvalé úsilí o zřetel ke kontextu, jeho různorodosti a pohybu, je nesporným kladem práce z hlediska koncepčního.

Podrobnější a interpretační přístup přichází ke slovu v kapitolách o Mahenových básnických knihách *Plamínky*, *Černovská masakra* a *Balady*. Autorka na základě analýzy a s oporou v orientaci v dobové produkci znovu a v mnohém objevně přezkoumává množství pojmů, jevů a stylizací spjatých nebo opakovaně spojovaných s Mahenovými texty, resp. s proměnami literárního dění ve sledovaném období (impresionismus, skepse, smrt, sen, písňovost, téma ženy a ženství ve spojení s dobovým – Mahenovým – čtením

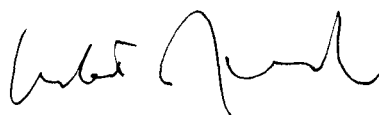
Otto Weininger a pod.). Prověřuje tak zároveň dobová i pozdější zjištění a obrazy kritiky a literární historie, jež leckdy i úspěšně v určitých návrzích přehodnocuje.

Práce je strukturována logicky a funkčně, je založena dobrou znalostí dobového materiálu a literatury předmětu. Užitečným doplňkem je Příloha shrnující a představující Mahenovy časopisecké a rukopisné verše z let 1902–06. Celkově je předložená práce připravena pečlivě, psána stylem uměřeným (z hlediska jazykového a formálního by však neškodilo ještě závěrečné přehlédnutí, které by napravilo některé zbytečné nedostatky).

Lze konstatovat, že Lucie Karlíková prokázala schopnost vidět různé aspekty pojednávaných problémů z různých hledisek, v (generačním) napětí vnitřního a vnějšího. Její nálezy a závěry jsou přesvědčivé, daří se jí zachytit proměny, nové diference literární situace, „nově navrhované“ významy.

Její diplomovou práci považuji za velmi kvalitní – hodnotitelnou až jako výbornou – a *doporučuji ji k obhajobě.*

V Praze 5. září 2007

PaedDr. Luboš Merhaut, CSc.